

Ni pa še dovolj, da ima učitelj ljubezen do mladine, treba je tudi, da ga otroci ljubijo — tedaj, da si zna pridobivati mehke otroške serca. Le tistega učitelja, ki ga učenci ljubijo, ga tudi vbogajo. — Da pa si učitelj pri otrocih pridobi ljubezen, se naj ogiba dveh pglavitnih pogreškov, namreč: mehkljastosti in jeze. Učitelj se more vedno premagovati, da je popolni gospodar svojih občutkov. Večkrat mora se vnanje resen in ojster kazati, akoravno se smeja v sercu; kakor skerben oče naj se pogovarja z otroci, jih hvali, opominja in tudi kaznuje, če je treba. Učitelj, ki opravlja svojo službo le zavaljo denarja, je enak najetemu delavcu in dninarju, ki stori le toliko, kolikor je vredno plačilo, ki ga prejmlje. Učitelj pa ne sme misliti, če more termaste učence kaj kaznovati, da ga potem učenci ne ljubijo. Tudi šiba je lahko ljubeznjiva. Prava ljubezen ne mehklja; je ojstra, pa vendar ne grenka; je krotka in pohlevna, pa vendar ne taka, da ne prizanaša, kedar je treba ojstreje opominjevati in strahovati.

Šolska roba.

Pervi dan v šoli. Učitelj pravi: Prav je, da vas je veliko prišlo v šolo, in vesel sem, ker vidim, da ste tako prijazni; ali ste sami prišli v šolo, ali vas je morda kdo pripeljal? — Učenci hočejo vsi naenkrat odgovoriti, učitelj pa naj jih umiri, in naj pravi: Je že prav, je že prav, ljubi moji! Ako bi vi vsi naenkrat govorili, bi vas ne slišal in ne razumil jaz, pa tudi vi mene ne; jaz bom tedaj vsakega, ki bi ga rad kaj vprašal, poklical. Vaše imena imam že tukaj zapisane, in kmali vas bom vse dobro poznal. Rad bi vidil, kako je vsaki iz med vas velik; zato naj ta, ki ga pokličem, ravno vstane, in naj me priljudno pogleda. Prijazne otroke imam zelo rad.

Učitelj pokliče enega učenca, in pravi: Janez, ti vem, da veš, kje si sedaj; povej mi, kje ste sedaj? — Zakaj pa otroci hodijo v šolo? — Kaj bomo delali v šoli? — Če pa hoče kdo kaj delati, pa mora tudi imeti kako orodje. Kedar ješ, imaš žlico; ali ti je tudi pri učenju treba žlice? Ali že imaš bukve ali knjigo? (tablico, čertalnik.) — Tukaj (kazaje tablo) imamo nekaj, kar bomo potrebovali. Jože, ali veš, kaj je to? Poglejmo tablo bolj na tanko! — (Potem naj kaže učitelj druge reči v šoli in naj se pogovarja z učenci.)

Ljubi „Tovarš!“

Naj ti povem, da mi prijatelj Tugoslav na moje poslednje pismo ni ničesar odgovoril. Berž ko ne, si misli: „Ti in tvoji svéti pojte rakom žvižgat! Tvoje lepe besede mi ne zašijejo sterganih žepov in ne zboljšajo mojega ubogega stana. Čemu bi tedaj mlatil prazno slamo?“ — Kaj takega mi sicer ne more

očitati, ker mu tega nisem obetal, temuč prigovarjal sem mu le, da naj svoj imenitni stan ljubi in spoštuje, da naj pomisli, da ni stana, ki bi mogel človeka izveličati na tem svetu, da naj človek zadovoljnosti in sreče išče v svojem sercu, in da naj spozná, da je ubog terpin na zemlji in vedno potrebuje božje pomoči. Bog pa svojo milost daje le tistim, ki je prosijo. Kakor čutim, se te resnice mojega prijatla Tugoslavo niso kar nič prijele. Najemuik je najemuik, kjer koli dela, — in če učitelj nima serca do šole, zastonj se mu na ušesa trobi od imenitnega učiteljskega stana, o njegovih svetih dolžnostih i. t. d. Tak ima drugo mero, s katero meri stanove. Le to bi še Tugoslava in njegove tovarše rad poprašal, če niso popred vedili, kakšni gradovi jih čakajo v učiteljskem stanu; — drugič pa bi mu še povedal, da kdor se že od mladih nog ni navadil nositi Gospodov jarem, ga bode sladak jarem še huje žulil od unega, ki se ga je zgodaj privadil. Sicer učitelj ni drugači, kakor so ljudje, med kterimi se izredi; toda to je žalostno, da je v nemarnost do vere tako zelo prevzela stanove, ki se štejejo, da so izobraženi, — in učitelj, akoravno je bil v mladosti dobro podučen, pa ko pride pozneje med samopašne in lene tovarše, si ne upa pokazati, da je boljši od njih, in ker se Boga sramuje, ga tudi Bog ne pozná in ga zapusca. Ni pa za duhovskim stanom stana, kteremu bi bilo bolj treba keršanske poterpežljivosti in ljubezni, kakor ravno učiteljskemu. Vse podučevanje v svetnih umetnostih pa ne stori človeka srečnega, ako je serce prazno, in olika brez keršanstva ljudstvu bolj škoduje, kakor pa mu pomaga za pravo srečo. Tedaj dragi moj Tugoslav, če kterikrat bereš „Tovarševe“ liste in morda dobiš v roke pričujoče pismo, prosim te, ne bodi hud, da še kaj o tem spregovorim, in da ti svetujem, akoravno me nisi naprosil. Z Bogom!

Svetoslav.

Pod Grintorcem na Zelenem polji . . .

Novice.

Iz Zagreba. Gosp. Ivan Filipović, učitelj v glavni šoli, izdajal bode trikrat na mesec list za mladost z imenom „Bosiljak“. Pervi list je prišel že 10. t. m. na svitlo. Cena mu je za celo leto 2 gold. Naročila sprejema g. izdavec sam (Opatovina, br. 106.)